

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO ZAŠTITE
OKOLIŠA I ENERGETIKE

Ciljevi EU politike smanjenja stakleničkih plinova

**Uprava za klimatske aktivnosti, održivi razvoj i zaštitu zraka, tla i od
svjetlosnog onečišćenja**

Zagreb, 23. listopada 2018.

KLIMATSKE PROMJENE

- Klimatske promjene postaju stvarnost / dominantan problem okoliša u 21. stoljeću
- Poplave i porast razine mora
  - šteta od poplava u RH u 2014. - 297,6 mil eura
  - globalna razina mora stalno raste - u posljednjih stotinu godina 20 cm

Odgovor svijeta klimatskim promjenama

- Pariški sporazum

1. Pariški sporazum, **stupio je na snagu 4.11.2016.**, pravno je obvezujući:

- sve stranke trebaju primjenjivati svoje nacionalno određene doprinose, NDC
- NDC se revidiraju u petogodišnjim ciklusima
- sljedeći doprinosi ne smiju biti slabiji od onih koje stranke imaju

2. Sporazum je ambiciozan, postavlja dugoročni cilj:

- predviđa zadržavanje zagrijavanja „znatno ispod 2°C u odnosu na predindustrijsko razdoblje kao i nastavak napora za ograničenje rasta temperature za 1,5°C

3. Prilagodba klimatskim promjenama:

- stranke trebaju planirati aktivnosti s ciljem povećanja otpornosti i prilagodbe klimatskim promjenama

4. Uspostavlja se jedinstveni sustav izvješćivanja:

- države su obvezne izvješćivati o svojim naporima na dvogodišnjoj osnovi te informirati jedni druge i javnost o tome kako provode svoje obveze

5. Sporazum je pravičan:

- razvijene države će nastaviti napore na ostvarenju postojećeg kolektivnog cilja mobiliziranjem 100 milijardi US dolara godišnje do 2025., kada će se postaviti novi kolektivni cilj. Također će pružati dodatne napore na izgradnji kapaciteta u državama u razvoju kao i prijenosu tehnologija.

- Provedba Pariškog sporazuma

Operacionalizacija Pariškog sporazuma:

- COP 24, Konferencija stranaka 2018., Katowice, Poljska
- donošenje operativnih pravila za provedbu odredbi Pariškog sporazuma

Listopad 2018. posebno izvješće Međuvladinog panela o promjeni klime, IPCC

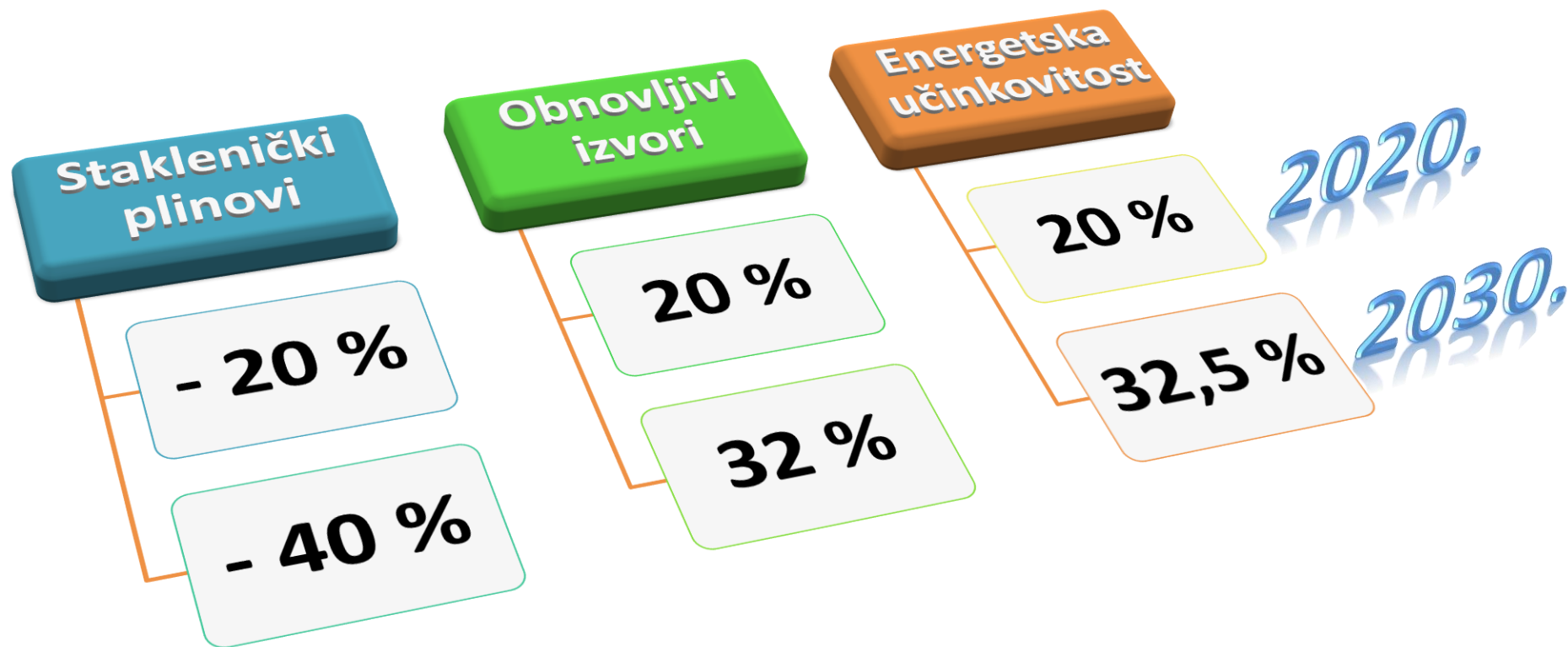
- posebno izvješće u 2018. o utjecajima rasta globalne temperature za ne više od 1,5 °C iznad predindustrijskih razina
- koliko je potrebno smanjiti globalne emisije da bi se navedeni cilj ostvario – u kontekstu održivg razvoja i napora koji se ulažu u iskorjenjivanje siromaštva

Pariški sporazum – zajedničko djelovanje

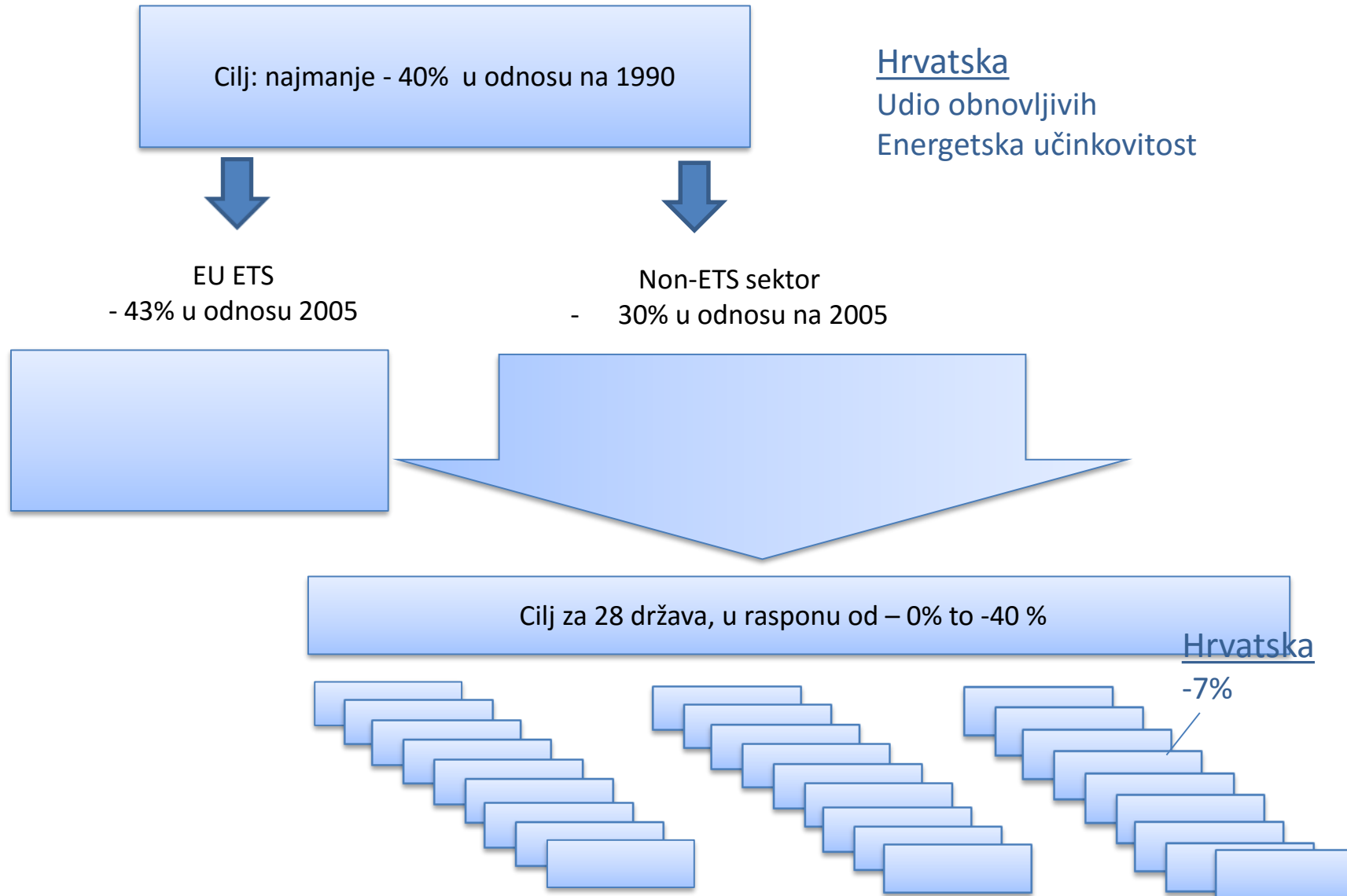
- niti jedna grupa ili sektor ne može postići ciljeve iz Pariza samostalno
- potrebno je uključenje svih dionika - vlade, poslovnog svijeta, nevladinih udruga, lokalne razine, gradova i općina

Klimatsko energetska okvir EU 2030.

- Europsko vijeće je u listopadu 2014. godine usvojilo zaključke o Okviru klimatske i energetske politike do 2030. godine

Provedba cilja do 2030.

Provedba cilja do 2030. tranzicija na niskougljični razvoj

- mjerama su obuhvaćeni svi sektori:
- CORSIA, (Carbon Offsetting and Reduction Scheme), pilot faza (od 2021. do 2023.) i prva faza (od 2024. do 2026.) dobrovoljno sudjelovanje država, EU
- druga faza (od 2027. do 2035.) - obvezno sudjelovanje država
- avionski prijevoz uključen je u EU ETS od 2012, godine
- Međunarodna pomorska organizacija (IMO), u travnju 2018. godine usvojila Inicijalnu Strategiju o emisijama stakleničkih plinova u pomorstvu, smanjenje emisija za najmanje 40% do 2030. godine, nastojeći do 70% do 2050. u usporedbi s 2008. godinom.
- Uredba (EU) 2015/757 o praćenju emisija ugljikova dioksida iz pomorskog prometa, izvješćivanju o njima i njihovoj verifikaciji, praćenje 2018., a prva izvješća 2019. godine

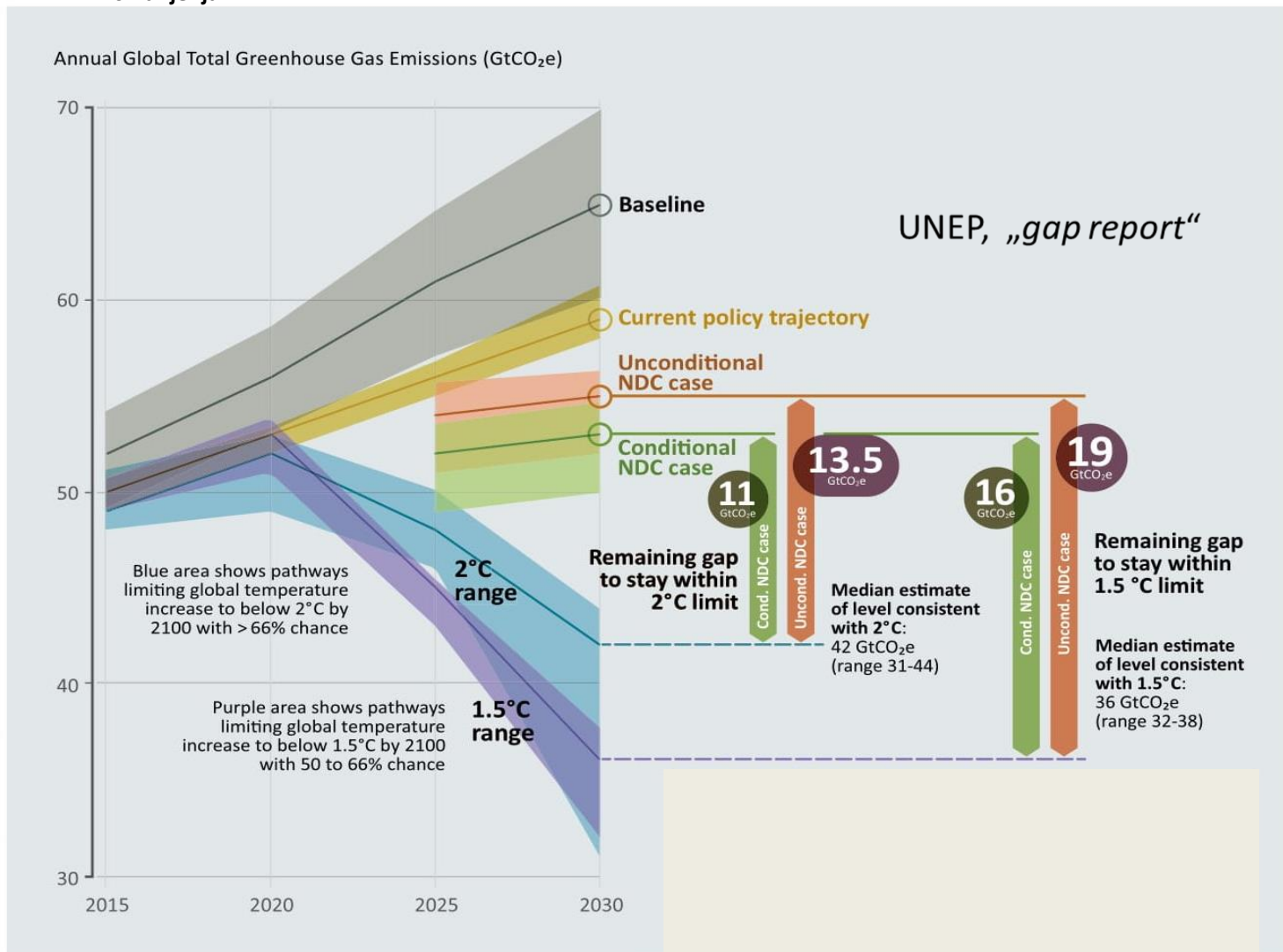
Provedba cilja do 2030. tranzicija na niskougljični razvoj

- Uredba (EU) 2018/842 o obvezujućem godišnjem smanjenju emisija stakleničkih plinova u državama članicama od 2021. do 2030., RH -7%
- Uredba (EU) 2018/841 o uključivanju emisija i uklanjanja stakleničkih plinova iz korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva u okvir za klimatsku i energetska politiku do 2030
- Uredba o upravljanju energetskom unijom i klimatskom politikom
- Zimski paket, obnovljivi izvori energije, energetska učinkovitost
- Integracija okolišne problematike u Zajedničku poljoprivrednu politiku, od 2021.-2027. povećana očekivanja prema poljoprivrednim proizvođačima u smislu postizanja klimatskih i energetska ciljeva, zaštite prirode, primjeni načela bioekonomije i kružnog gospodarenja te proizvodnji zdrave i konkurentne hrane
- Gospodarenje otpadom, kružno gospodarstvo
- Promet, svi segmenti: laka, komercijalna i teška vozila, alternativna goriva i infrastruktura za njihovo korištenje, masterplan za upravljanje mobilnošću, aktivna mobilnost, multimodalnost
- Višegodišnji financijski okvir, 2021.-2027., prijedlog povećanja izdvajanja za područje klimatskih promjena s 20 na 25 posto

Obveze iz Pariškog sporazuma: tranzicija na niskougljični razvoj

- EU i njezine države članice dostavile su 6. ožujka 2015. godine svoje planirane nacionalno određene doprinose, INDC
- INDC uključuje obvezu smanjenja nacionalnih emisija stakleničkih plinova za najmanje 40% do 2030. godine u usporedbi s razinom emisije u 1990. godini.
- Prema Pariškom sporazumu stranke su obvezne dostaviti do 2020. godine svoje dugoročne niskougljične strategije razvoja.
- Uredba o upravljanju energetsom unijom i klimatskom politikom
  - EK treba donijeti do 1. travnja 2019. prijedlog dugoročne strategije EU za smanjenje emisija stakleničkih plinova u skladu s Pariškim sporazumom
  - U kontekstu postizanja ukupnih klimatskih ciljeva, razmotriti različite scenarije, uključujući između ostalog scenarija postizanja neto nula emisija stakleničkih plinova u EU do 2050. godine i negativnih emisija nakon toga

Naslov: Globalne emisije stakleničkih plinova prema različitim scenarijima te jaz između postavljenih ciljeva i potrebnog smanjenja

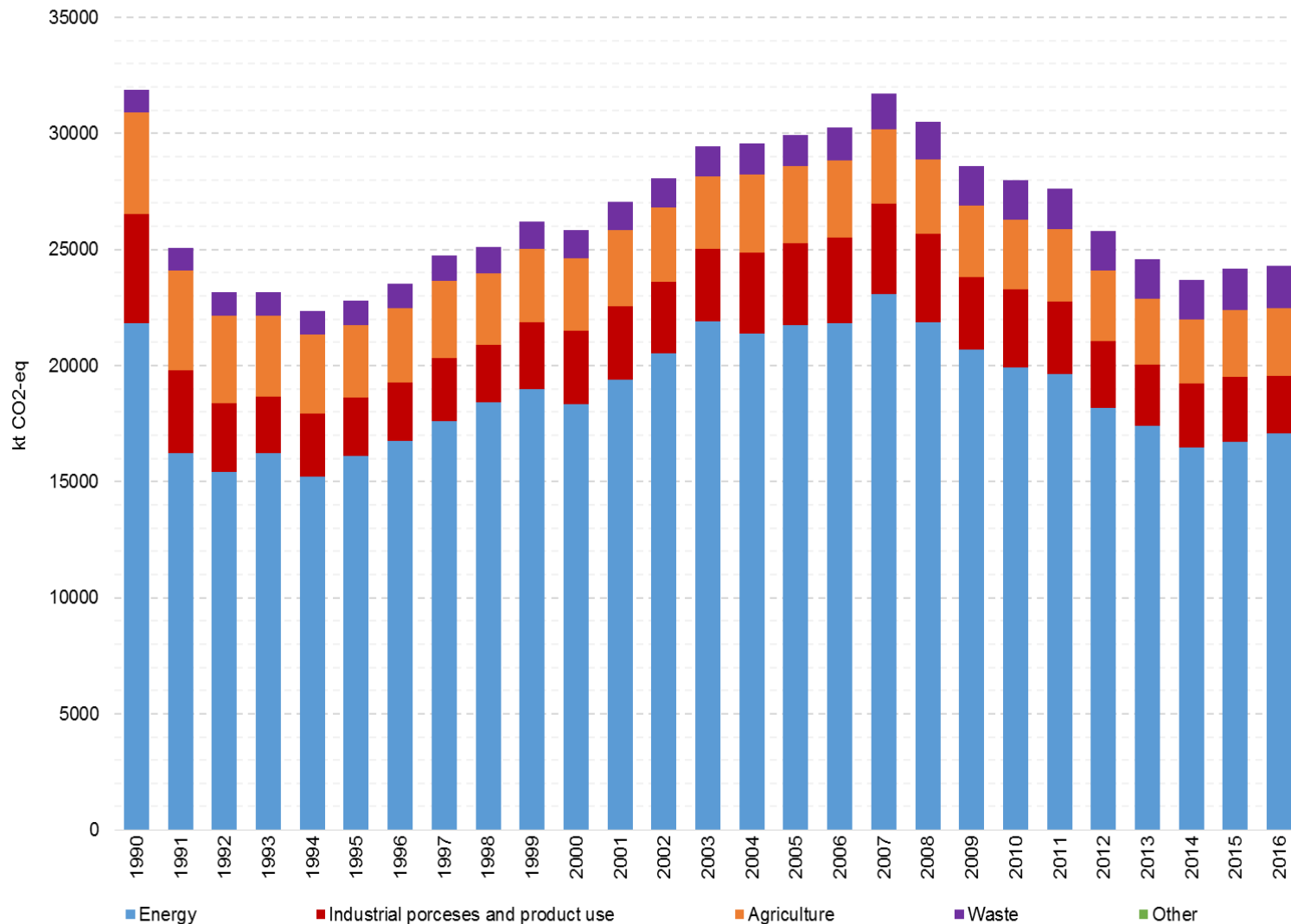
Izvor: The Emissions Gap Report 2017., UN Environment Synthesis Report

„Plan puta za prijelaz na konkurentno niskougljično gospodarstvo do 2050. godine“ iz 2011. godine

- Zahtjevi smanjenja za pojedine sektore:
- dani su i indikativni ciljevi smanjenja emisija za 60 % do 2040. godine i 80–95 % do 2050. godine

• Sektori	2005.	2030.	2050.
• Energetika (CO ₂)	-7%	-54 to -68%	-93 to -99%
• Industrija (CO ₂)	-20%	-34 to -40%	-83 to -87%
• Promet (sa CO ₂ iz avijacije)	+30%	+20 to -9%	-54 to -67%
• Kućanstva i usluge (CO ₂)	-12%	-37 to -53%	-88 to -91%
• Poljoprivreda (ne CO ₂)	-20%	-36 to -37%	-42 to -49%
• Ostale emisije (ne CO ₂)	-30%	-72 to -73%	-70 to -78%

Emisije stakleničkih plinova u RH

Hvala na pažnji

Više informacija na mrežnoj stranici Ministarstva

<http://www.mzoe.hr>